

Приказ књиге
Образовање и васпитање (Штампано изд.). –
ISSN 2956-1779. - God. 19, br. 22 (2024), стр. 123-126
37.091:821-82(049.32)
821.09-93(049.32)
COBISS.SR-ID [160404745](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:rs:knj-2024-01-0001)

ИЗАЗОВИ У САВРЕМЕНОМ ТУМАЧЕЊУ КЊИЖЕВНОСТИ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

Снежана П. ПЕРИШИЋ⁴⁸

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској
Митровици, Учитељски факултет, Лепосавић, Србија

⁴⁸ <https://orcid.org/0000-0003-2783-5860>, e-mail: snezana.perisic@pr.ac.rs

**ИЗАЗОВИ У САВРЕМЕНОМ ТУМАЧЕЊУ
КЊИЖЕВНОСТИ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ**

ИЗАЗОВИ У САВРЕМЕНОМ ТУМАЧЕЊУ КЊИЖЕВНОСТИ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

(Бранко Илић и Маја Димитријевић, *Тумачење и настава књижевности*, Јагодина, Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, 2023, 203 стр.)

Монографија *Тумачење и настава књижевности* аутора др Бранка Илића и др Маје Димитријевић, наставника Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, представља анализу књижевноуметничких текстова у наставним условима као сложен и изазован процес. Публикација указује на улогу и значај књижевности у образовању будућих учитеља и васпитача из угла аутора са вишегодишњим наставничким искуством у области изучавања књижевности.

Садржај монографије указује на обимну и комплексну методичку обухваћеност. Подељен је на пет делова, док су у њима радови опредељени према жанровском приступу – од тумачења лирских песама, преко интерпретације епских песама и приповедака до романа као најсложеније епске форме у млађем школском узрасту.

Прво поглавље носи назив *Мала велика песма – лирика за најмлађе* у коме се смењују наслови који се баве изучавањем интерпретативних граница поезије за децу предшколског и најмлађег школског узраста на примеру песме *Мамино срце* Драгана Лукића и изучава семантички и симболички капацитет поезије за децу млађег основношколског узраста на примеру *Песма о цвету* Бранка Миљковића. У овом поглављу даље се сусрећемо са изучавањем односа између читаоца-почетника и жанровске специфичности лирских песама. Првом делу монографије прикључен је и одељак који указује на теоријски и извођачки аспект интерпретације у универзитетској настави књижевности за децу, релевантан за образовање будућег просветног кадра.

Друго поглавље монографије аутори су посветили изучавању епске поезије, посебно окренути песмама из циклуса посвећеном јунаштву Марка Краљевића, подстакнути програмским одређењима, односно наставној препоручљивости

ове поезије у програму за трећи разред основне школе. У оквиру овог поглавља уочавамо наслове *Марко Краљевић и бег Костадин – тумачење контекста приповедног света и композиције песме* и *Марко Краљевић – традиционални јунак у савременим наставним околностима*, у којима су аутори покушали да прикажу „специфични фантазијско-историјски приповедни свет“ у коме се Марко Краљевић појављује користећи савремени методички приступ који у разредној настави подразумева интегративност садржаја и њихово тематско сједињавање.

Наредна два поглавља аутори посвећују прозном стваралаштву у којима се баве анализом фигуре детета, посматраној у сложеним контекстима књижевног дела. У радовима који се уочавају у наведним деловима монографије (*Деца-јунаци у причама Светлане Велмар-Јанковић, Приповедање из перспективе детета – „Лилика“ Драгослава Михајловића, У свету незлобивога смеха – хумористичка прича за децу Бранка Ђонића*) увиђамо различите улоге детета – као лика приче, приповедача или пак читаоца.

Последњи одељак књиге аутори су наменили роману као најобимнијем и методички најсложенијем књижевном штиву, уз назнаку *Повратак читању и тумачењу*. Како је познато, свеопшта криза читања највише погађа основношколски узраст те је посвећеност аутора изучавању романа драгоцен. На четрдесетак страница монографије уочава се методички исцрпан приступ роману *Пустоловине Тома Сојера* у контексту савременог класика књижевности за децу, изучавајући поетику композиције авантуристичког романа, књижевну конструкцију детета као јунака и наставно тумачење књижевног лика у разредној настави књижевности.

Удружено научно и наставно деловање аутора монографије *Тумачење и настава књижевности* резултирало је свеобухватним приступом настави књижевности у условима основношколске наставе и омогућило учесницима исте – учитељима и наставницима, да се адекватно методички упуте и усаврше своје компетенције неопходне за учествовање у тумачењу и анализи књижевних дела.